

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Projekt: CZ.1.07/2.4.00/17.0004
Informace a konkurenceschopnost - INFOKON

Aktuální témata a problémy v bankovníctví

Valašské Meziříčí, 6. 12. 2013

Ing. Josef Novotný, Ph.D.

Infokon

Téma: Finančnímu řízení a rozhodování

Garant tématu: prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová

Garant pro revize: Ing. Miroslav Čulík, Ph.D.

Tvůrci dílen: Ing. Martina Borovcová, Ph.D.

Ing. Petr Gurný, Ph.D

Ing. Josef Novotný, Ph.D

Ing. Dagmar Richtarová, Ph.D

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Jednotlivé dílny

- **Finanční řízení a rozhodování**
- **Kapitálové trhy a aktuální problémy v pojišťovnictví**
- **Možnosti a aplikace oceňování firem a akvizic**
- **Aktuální témata a problémy v bankovníctví**

Dílna: Finanční řízení a rozhodování

Tvůrce dílny: Ing. Dagmar Richtarová, Ph.D

V rámci interaktivních dílen *Finanční řízení a rozhodování* byla diskutována řada témat, přičemž pozornost byla věnována zejména následujícím bodům:

- podstatě podnikových financí,
- finančním cílům,
- finančnímu řízení a rozhodování,
- vlivu daní na finanční řízení a rozhodování,
- investičnímu rozhodování,
- analýze rizika.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Dílna: Finanční řízení a rozhodování

Příklad na hodnocení efektivity reálné investice

Nezadlužený projekt

Položka/rok	0	1	2	3	4	5
ΔT	0	1 500 000	1 860 000	2 220 000	2 580 000	2 940 000
Provoz. Ny (60% z T) (bez odp., úroků)	0	900 000	1 116 000	1 332 000	1 548 000	1 764 000
Odpisy	0	281 600	569 600	569 600	569 600	569 600
Provoz. náklady	0	1 181 600	1 685 600	1 901 600	2 117 600	2 333 600
EBIT (EBT)	0	318 400	174 400	318 400	462 400	606 400
Daň (19%)	0	60 496	33 136	60 496	87 856	115 216
EAT	0	257 904	141 264	257 904	374 544	491 184
Odpisy	0	281 600	569 600	569 600	569 600	569 600
Změna ČPK	70 000	10 000	10 000	30 000	30 000	-150 000
Nákup zařízení (I)	2 560 000	0	0	0	0	0
Prodej/likvidace	50 000					20 000
Daňový efekt	-2 000					4 000
CF	-2 578 000	529 504	700 864	797 504	914 144	1 226 784
disk.faktor	1,0000	0,9091	0,8264	0,7513	0,6830	0,6209
PV (CF)	-2 578 000	481 372	579 194	599 165	624 360	761 710
NPV		467 801				
PI		1,18				
IRR		16%				
dis. PP		4 roky + 139 dní				

Dílna: Finanční řízení a rozhodování

Doporučená literatura:

- DLUHOŠOVÁ, D. a kol. *Finanční řízení a rozhodování podniku*. Praha: Ekopress, 2010. 225 s. ISBN 978-8086929-68-2.
- HNILICA, J. a FOTR, J. *Aplikovaná analýza rizika*. Praha: Grada, 2009. 262 s. ISBN 978-80-247-2560-4.
- FOTR, J. a SOUČEK, I. *Investiční rozhodování a řízení projektů*. Praha: Grada, 2011. 408 s. ISBN 978-80-247-3293-0.
- MAREK, P. a kol. *Studijní průvodce financemi podniku*. Praha: Ekopress, 2006. 624 s. ISBN 80-86119-37-8.
- VALACH, J. a kol. *Investiční rozhodování a dlouhodobé financování*. Praha: Ekopress, 2010. 513 s. ISBN 978-86929-71-2.

Dílna: Kapitálové trhy a aktuální problémy v pojišťovnictví

Tvůrce dílny: Ing. Martina Borovcová, Ph.D

V rámci interaktivních dílen *Kapitálové trhy a aktuální problémy v pojišťovnictví* byla diskutována řada témat, přičemž pozornost byla věnována zejména následujícím bodům:

- pojišťovnictví a pojistnému trhu v ČR,
- vymezení a charakteristice pojištění a subjektů pojištění,
- pojistné smlouvě,
- vzniku a zániku pojištění,
- životnímu pojištění a produktům životního pojištění,
- neživotnímu pojištění a produktům neživotního pojištění,
- hodnocení úrovně pojistného trhu v ČR.

Dílna: Kapitálové trhy a aktuální problémy v pojišťovnictví

- Ukazatel koncentrace pojistného trhu vypovídá o stupni či intenzitě koncentrace pojistného trhu v závislosti na tržním podílu jednotlivých pojistitelů.

- **Herfindahlův-Hirschmanův index (HHI),**

$$HHI = \sum_{i=1} x_i^2.$$

monopol	HHI = 10 000
vysoce koncentrované odvětví	HHI > 1 800
středně koncentrované odvětví	1 000 < HHI < 1800
nízko koncentrované odvětví	HHI < 1000
dokonalá konkurence	HHI = 0

Rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011
HHI	1 753	1 593	1 539	1 384	1 244	1 349

Dílna: Kapitálové trhy a aktuální problémy v pojišťovnictví

Doporučená literatura:

- CIPRA, T. *Pojistná matematika – teorie a praxe*. Praha: Ekopress, 2006.
- ČEJKOVÁ, V. *Pojistný trh*. Praha: Grada, 2002.
- DAŇHEL, J. a kol. *Pojistná teorie*. Praha: Professional Publishing, 2006.
- DUCHÁČKOVÁ, E. *Principy pojištění a pojišťovnictví*. Praha: Ekopress, 2005.
- DUCHÁČKOVÁ, E., DAŇHEL, J. *Teorie pojistných trhů*. Praha: Professional Publishing, 2010.
- DUCHÁČKOVÁ, E., DAŇHEL, J. a kol.: *Pojistné trhy*. Professional Publishing, 2012.
- ŠULC, J. *Penzijní připojištění*. Praha: Grada, 2004.
- KOLEKTIV AUTORŮ Z ČAP: *Životní pojištění*. Praha: Grada, 2002.
- Aktuální platná legislativa

Dílna: Možnosti a aplikace oceňování firem a akvizicí

Tvůrce dílny: Ing. Petr Gurný, Ph.D

V rámci interaktivních dílen *Možnosti a aplikace oceňování firem a akvizicí* byla diskutována řada témat, přičemž pozornost byla věnována zejména následujícím bodům:

- představení obecného přístupu ke komplexnímu problému oceňování firem s důrazem na uvědomění se pojmu „hodnota“,
- odvození postupu oceňování firem s ohledem na předchozí bod,
- role oceňování v moderní světové ekonomice a důsledky nesprávných odhadů, současné trendy v oceňování,
- zohlednění rizika pomocí aplikací metod rizikově upraveného nákladu kapitálu a metody jistotních ekvivalentů,
- role nákladů kapitálu v oceňování a chyby při jeho odhadu,
- řešení specializovaných úloh na optimalizace v rámci oceňování.

Dílna: Možnosti a aplikace oceňování firem a akvizicí

Doporučená osnova oceňování podniku

V rámci diskuzí v dílnách byla dle požadované metodiky představena osnova ocenění podniků při zohlednění uživatelských potřeb studentů, a to:

1. zadání (stanovení standardu hodnoty, účelu ocenění a data)
2. popis empirických dat (s důrazem na finanční data podniku)
3. prognóza tržeb (na základě analýzy trhu a tržního podílu s využitím regresní analýzy)
4. finanční analýza (s důrazem na pomoc při predikci budoucích veličin a volby oceňovací metody)
5. finanční plán (odvozený z prognózy tržeb)
6. ocenění podniku (volba a zdůvodnění oceňovací metody, výpočet parametrů (budoucí efekty a diskontní faktor), komentáře k dosaženým výsledkům).

Dílna: Možnosti a aplikace oceňování firem a akvizicí

V rámci projektu byla řešena rovněž otázka volby kapitálové struktury podniku při maximalizaci jeho tržní hodnoty. Tato problematika byla řešena analyticky s následujícím výstupem:

$$S = \begin{cases} \frac{1}{2b} \cdot \left(\frac{R_E}{1 - t_a X} - a \right), & \frac{1}{2b} \cdot \left(\frac{R_E}{1 - t_a X} - a \right) \in \langle 0, IN V \rangle & \text{pro } b > 0 \\ IN V, & \frac{1}{2b} \cdot \left(\frac{R_E}{1 - t_a X} - a \right) > IN V & \text{pro } b > 0 \\ 0, & \frac{1}{2b} \cdot \left(\frac{R_E}{1 - t_a X} - a \right) < 0 & \text{pro } b > 0 \\ IN V, & IN V > \frac{1}{b} \cdot \left(\frac{R_E}{1 - t_a X} - a \right) & \text{pro } b < 0 \\ 0, & IN V \leq \frac{1}{b} \cdot \left(\frac{R_E}{1 - t_a X} - a \right) & \text{pro } b < 0. \end{cases}$$

Odvození výsledku a popis jednotlivých symbolů viz materiál na sociální síti Infokon.eu.

Dílna: Možnosti a aplikace oceňování firem a akvizicí

Doporučená literatura:

- DLUHOŠOVÁ, Dana. *Finanční řízení a rozhodování podniku*. 2. vydání. Praha: Ekopress, 2008. ISBN 978-80-86929-44-6.
- KISLINGEROVÁ, Eva. *Oceňování podniku*. Praha: C. H. Beck, 1999. ISBN 80-779-227-6.
- MAŘIK, Miloš. *Metody oceňování podniku: proces ocenění – základní metody a postupy*. Praha: Ekopress, 2011. ISBN 9788086929675.
- HITCHNER, James R. *Financial Valuation, + Website: Applications and Models*. Wiley Finance, 2011. ISBN 978-0470506875.
- KOLLER, Tim, GOEDHART Marc and David WESSELS. *Valuation: Measuring and Managing the Value of Companies: Measuring and Managing the Value of Companies*. John Wiley & Sons, 2010. ISBN 978-0470424704.

Dílna: Aktuální témata a problémy v bankovníctví

Tvůrce dílny: Ing. Josef Novotný, Ph.D

V rámci interaktivních dílen *Aktuální témata a problémy v bankovníctví* byla diskutována řada témat, přičemž pozornost byla věnována zejména následujícím bodům:

- bankovnímu systému v ČR,
- vymezení a charakteristice banky v ČR,
- bankovní regulaci a dohledu v ČR,
- **úrokovým sazbám a typům úročení,**
- **bonitě retailového klienta,**
- **komparaci stavebního spoření a hypotečních úvěrů v ČR při financování bytových potřeb,**
- **srovnání nástrojů mezinárodního platebního styku v ČR.**

Dílna: Aktuální témata a problémy v bankovníctví

Doporučená literatura:

- DVOŘÁK, P. *Komerční bankovníctví pro bankéře a klienty*. Praha: Linde, 2007
- KALABIS, Zbyněk. *Bankovní služby v praxi*. 1. vyd. Brno: Computer Press, 2005. 148 s. ISBN 80-251-0882-1.
- POLOUČEK, Stanislav. *Bankovníctví*. Praha: C. H. Beck, 2006. 716 s. ISBN 80-7179-462-7.
- SCHLOSSBERGER, Otakar. *Platební služby*. 1. vyd. Praha: Management Press, 2012. 325 s. ISBN 978-80-7261-238-3.
- SYROVÝ, Petr. *Financování vlastního bydlení*. 5. vyd. Praha: Grada Publishing, 2009. 143 s. ISBN 978-80-247-2388-4.

Úrokové sazby a typy úročení

- Standardy úročení – aby bylo možné úročit peníze, je nutné stanovit dobu, po jakou jsou peníze úročeny, pro stanovení doby úročení se používají standardy úročení:
 - Standard 30E/360 (evropský standard, obchodní či německá metoda)
 - Standard 30A/360 (americký standard)
 - Standard ACT/360 (mezinárodní či francouzská metoda)
 - Standard ACT/365 (anglická metoda)
 - Standard ACT/ACT
- V ČR se používají standardy 30E/360 a ACT/360

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Úrokové sazby a typy úročení

- Typy:
 - jednoduché úročení,
 - složené úročení
- Typy úrokových sazeb dle frekvence:
 - $m = 1$ tj. ročně p. a. – per annum,
 - $m = 2$ tj. pololetně p. s. – per semestre,
 - $m = 4$ tj. čtvrtletně p. q. – per quartale,
 - $m = 12$ tj. měsíčně p. m. – per mensem,
 - $m = 52$ tj. týdně p. sept. – per septimanam,
 - $m = 365$ tj. denně p. d. – per diem.
- Efektivní úroková sazba

Úrokové sazby a typy úročení

- Typy úrokových sazeb:
 - Fixní úroková sazba – sazba, která se po dobu fixace nemění
 - Variabilní úroková sazba – výše této sazby se zpravidla odvíjí od dalších sazeb, tato sazba se průběžně mění (zpravidla měsíčně)
 - Variabilní úrok. sazba je složena z:
 - Referenční úrokové sazby (PRIBOR, LIBOR, EUROLIBOR), tato sazba se pravidelně mění,
 - a marže (zohledňuje riziko tj. bonitu klienta), marže zůstává zpravidla po celou dobu neměnná.
 - V ČR se jako referenční úrok sazba používá PRIBOR (3M a 1M)

Bonita retailového klienta

- Bonita klienta:
 - Vyjadřuje schopnost klienta dostát svým závazkům,
 - Čím vyšší je bonita, tím nižší riziko banka podstupuje a opačně.
 - Při nízké bonitě banka podstupuje vyšší riziko a tím požaduje i vyšší cenu za zapůjčené peníze tj. vyšší úrokovou sazbu
- Co ovlivňuje výši bonity:
 - Příjmy a výdaje a faktory, které mají vliv na příjmy a výdaje,
 - Historie splácení,
 - Další možné úvěrové přísliby např. kreditní karty

Bonita retailového klienta

- Úvěrové registry – zdroj informací nejen pro banky:
 - Bankovní registr klientských informací
 - Centrální registr úvěrů
 - SOLUS
 - Atd.

Stavební spoření

- Vymezení stavebního spoření:
 - Stavební spoření lze charakterizovat jako účelové naspoření vlastního kapitálu a čerpání nízké úročeného úvěru pro financování bytových potřeb. Finančně podporované státem.
 - Podle zákona o stavebním spoření a státní podpoře je stavební spoření vymezeno jako: *„účelové spoření spočívající v přijímání vkladů od účastníků, v poskytování úvěrů účastníkům stavebního spoření a v poskytování příspěvků fyzickým osobám (tj. „státní podpora“) účastníkům stavebního spoření.“* (Zákon č 96/1993 Sb., o stavebním spoření)

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Stavební spoření

- Fáze stavebního spoření:
 - Fáze spoření
 - Přidělení cílové částky
 - Fáze úvěrová
- Poplatky u stavebního spoření
- Státní podpora u stavebního spoření

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Stavební spoření

- Výhody a nevýhody stavebního spoření:
 - výhodné zhodnocení úspor ve spořicí fázi,
 - úročení vkladů s pevnou úrokovou sazbou,
 - státní podpora 10 % z roční uspořené částky maximálně však 20 000 Kč pro všechny smlouvy,
 - vklady jsou ze zákona pojištěny,
 - nutnost spořit po nějakou dobu,

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Stavební spoření

- U úvěru ze stavebního spoření jsou to pak tyto výhody:
 - nízká pevná úroková sazba sepsaná již ve smlouvě o stavebním spoření,
 - volbou tarifů lze získat splacení úvěrů dle individuálních potřeb,
 - možnost dlouhodobého splacení úvěru,
 - nízké měsíční splátky,
 - úroky z úvěru jsou odpočitatelné od základu daně z příjmu,
 - možnost jednorázového splacení úvěru kdykoliv bez sankcí,
 - možnost vyššího dospořování na spořicí účet překlenovacího úvěru, vede ke zkrácení doby splacení úroků,
 - platba za vedení účtu jedenkrát ročně

Hypoteční úvěry

- Z pohledu banky představuje hypoteční úvěr pohledávku, která je zajištěna finančním nebo reálným majetkem. Zajištění této pohledávky se označuje jako hypotéka, a hovorově se tento pojem užívá také jako označení samotného hypotečního úvěru.
- Hypoteční úvěr musí být vždy zajištěný zástavním právem k nemovitosti a to k nemovitosti nacházející se na území České republiky, členského státu Evropské unie nebo jiného státu, tvořícího Evropský hospodářský prostor.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Hypoteční úvěry

- Poplatky
- Státní podporu
 - Daňové zvýhodnění
 - Státní úroková podpora (dotace)

Hypoteční úvěry

- Výhody hypotečního úvěru
 - delší doba splacení, možnost až 40 let,
 - čerpání na vyšší hodnotu LTV,
 - možnost získat úvěr bez doložení příjmu,
 - americká hypotéka umožňuje čerpání úvěru na cokoliv.
- Nevýhody:
 - sankcionání při předčasném splacení před ukončením fixačního období,
 - změna úrokových sazeb po uplynutí doby fixace (v ČR převládají fixní úrok sazby),
 - Často platba za vedení účtu je měsíční.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Srovnání stavebního spoření a hypotečních úvěrů v ČR

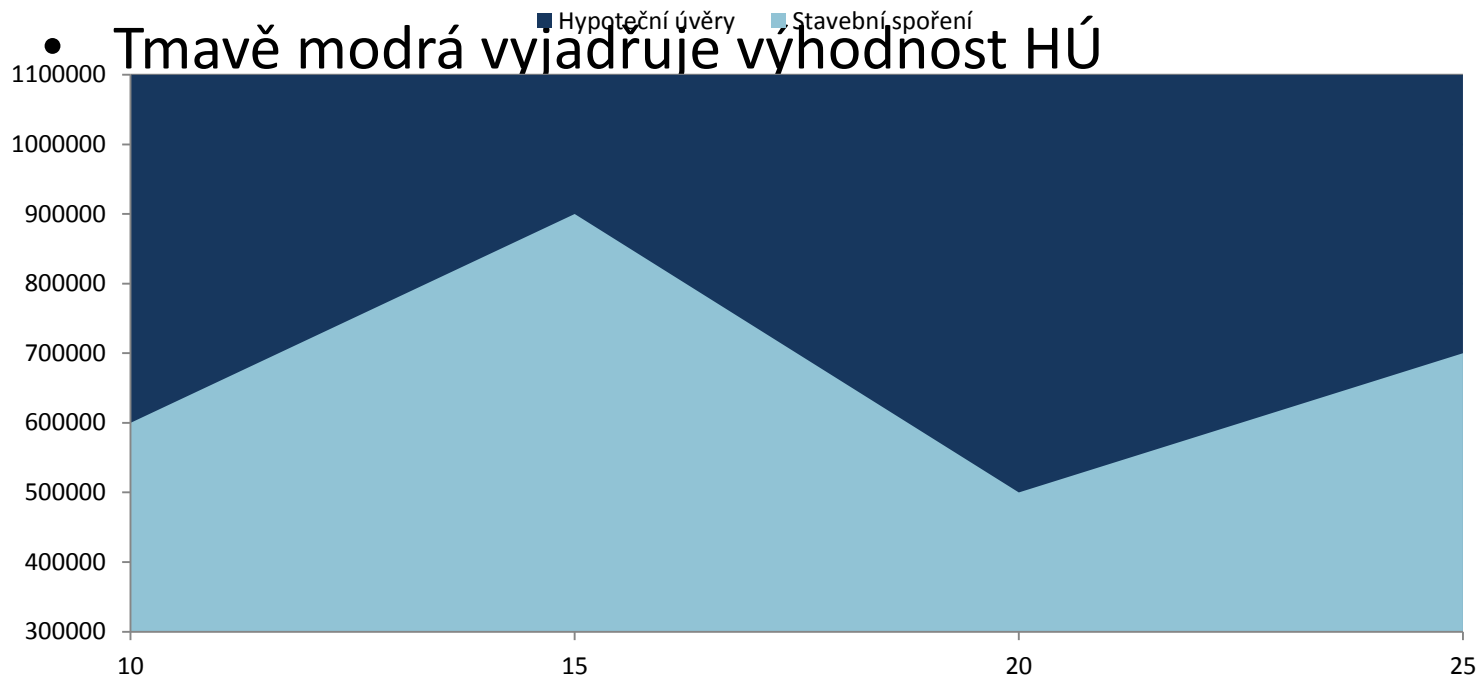
- Srovnání provedeno na nadefinovaném klientovi.
- Srovnání bylo provedeno na datech k 30. 5. 2013
- Pro srovnání byly použity všechny stavební spořitelny v ČR a největší poskytovatele hypotečních úvěrů v ČR.
- Pro diskontování byla použita prognózovaná inflace dle ČNB

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Srovnání stavebního spoření a hypotečních úvěrů v ČR

- Srovnání SS a HÚ na základě nediskontovaných splátek

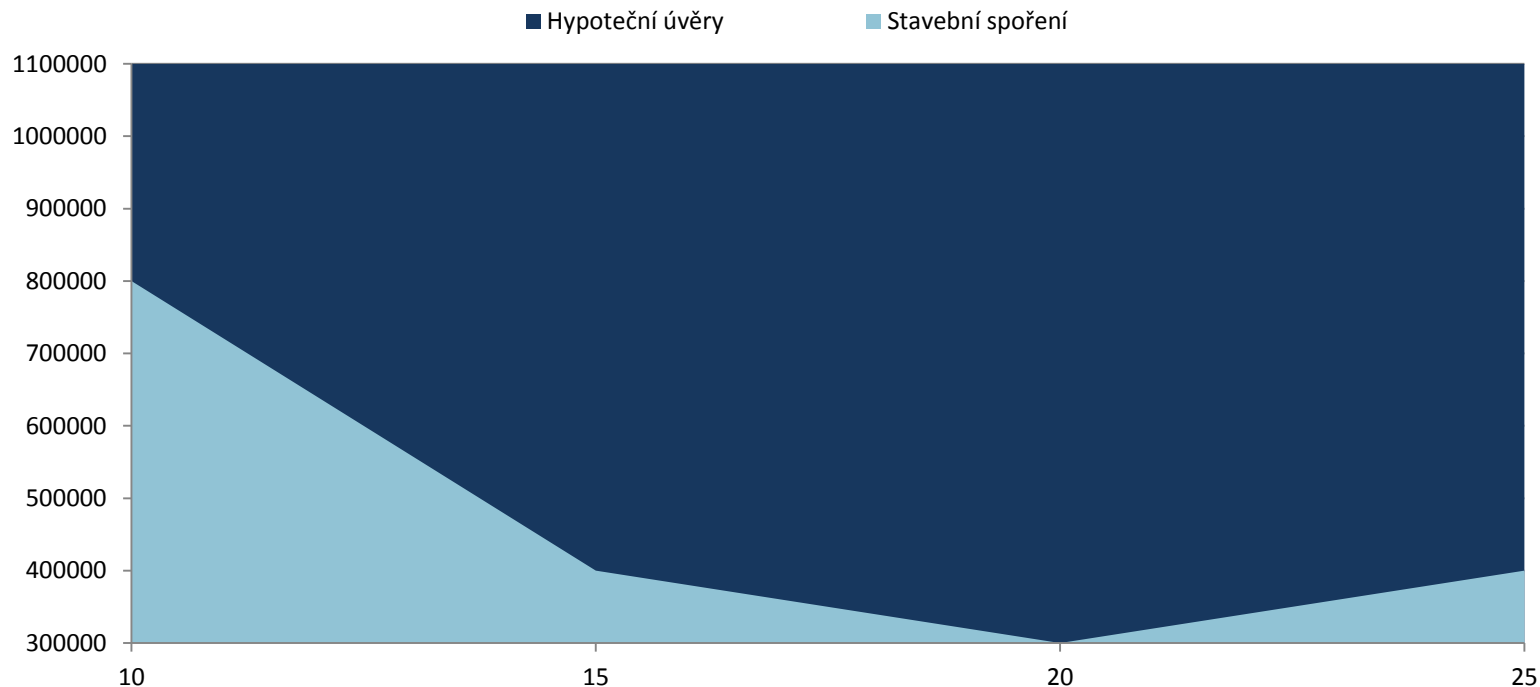
- Tmavě modrá vyjadřuje výhodnost HÚ

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Srovnání stavebního spoření a hypotečních úvěrů v ČR

- Srovnání SS a HÚ na základě diskontovaných splátek
- Tmavě modrá vyjadřuje výhodnost HÚ

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Nástroje mezinárodního platebního styku v ČR

- Základní pojmy:
 - SEPA
 - SWIFT
 - Korespondenční účty
 - Platební systémy
 - IBAN
 - BIC

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Nástroje mezinárodního platebního styku v ČR

- Nástroje mezinárodního platebního styku:
 - Hladké platby
 - Poštovní poukázky
 - Eurogiro
 - Platební karty
 - Šeky
 - Cestovní šeky
 - Devizové společnosti
 - PayPal
 - WesternUnion.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Nástroje mezinárodního platebního styku v ČR

- Srovnání nástrojů mezinárodního platebního styku v ČR

	Posílaná peněžní částka					
	1 250	2 500	12 500	25 000	50 000	125 000
Platební instrument	Poplatky					
Bankovní zahraniční platba	220	220	220	220	450	625
Bankovní SEPA platba	0	0	0	0	0	0
Mezinárodní poštovní poukázka	90	90	115	145	145	-
Eurogiro (OUR)	200	200	200	350	350	350
Platba platební kartou	0	0	0	0	0	0
Vystavení bankovního šeku	200	200	250	250	500	1 250
Odchozí zahraniční platba přes devizovou společnost (typ OUR)	640	640	640	640	640	640
PayPal	31,25	62,5	312,5	625	1 250	3 125
Western Union	350	400	1 000	1 267	2 137	5 317

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Intervence ČNB

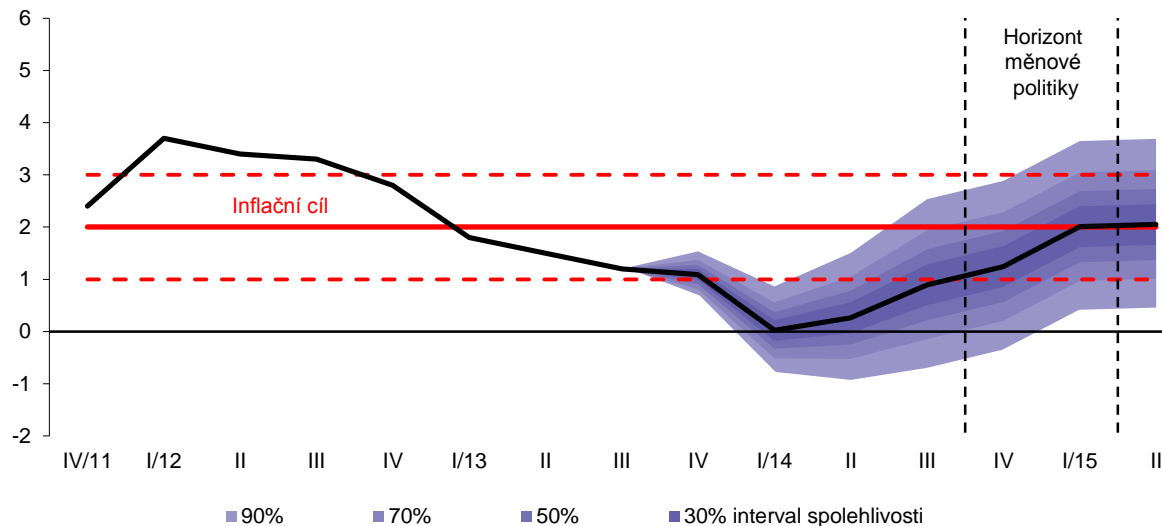
Intervence ANO x NE?

Je to dobře pro ČR?

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Intervence ČNB

- Podle článku 98 Ústavy ČR a v souladu s primárním právem EU je hlavním cílem činnosti ČNB péče o cenovou stabilitu.
- S platností od ledna 2010 vyhláší ČNB nový inflační cíl jako meziroční přírůstek indexu spotřebitelských cen ve výši 2 % (s tolerančním pásmem $\pm 1\%$)

Intervence ČNB

- Nástroje měnové politiky CB:
 - operace na volném trhu,
 - automatické facility:
 - povinné minimální rezervy
 - měnově politické nástroje (jsou v ČR na technické nule)
 - **politika kvantitativního uvolňování (FED),**
 - **devizová intervence – jsou standartním nástrojem centrálních bank (PBC).**

Intervence ČNB

- **Důvody intervence – ČNB je pod inflačním cílem, na základě prognóz se může dostat ČR do deflace. V současné situaci má omezené nástroje.**
- *„..... nijak překvapivé, že se i naše centrální banka snaží uvolnit měnové podmínky, neboť výhled inflace je výrazně pod jejím cílem. Jestli se bude pohybovat v pásmu deflace či nikoli, je vlastně celkem podružné. Podstatné je, že prognóza inflace ukazuje na jasně a systematické podstřelování inflačního cíle, nikoli o jednorázovou odchylku.“ Zdeněk Tůma*
- Další důvody intervence – trhy ji přestávají věřit slovní (informace o intervenci v každém zápise BR).
- Rozhodnutí je provedeno na základě analýz, které má ČNB k dispozici

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Intervence ČNB

- ČNB podcenila komunikaci.
- Diskuze kolem intervence se stala diskuzí politickou.
- Běžní lidé nevědí v čem spočívá monetární politika CB.
- Je česká měna stabilní? Snížila se hodnota majetku lidí kvůli intervenci ČNB? Z grafu je vidět, že CZK posílila vůči EURu od roku 1999 do současnosti o cca 30 %. V dlouhodobém pohledu je dopad intervence na hodnotu majetku vyjádřený v EURech zanedbatelný.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Intervence ČNB

- Ceny v České republice se odvíjí od ceny na světových trzích, z grafu je vidět vývoj ceny ropy BRENT.
- Změny cen komodit na světových trzích mají výrazně vyšší dopady na ceny zboží v České republice než provedená listopadová intervence ČNB
- Růst ceny ropy BRENT v listopadu byl vyšší než oslabení koruny v důsledku intervence

Titul - IPE BRENT

11.12.2013 15:41

■ Closing Price: 109,60

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Intervence ČNB

- Možná pozitivní intervence:
 - vrácení k inflačnímu cíli ČNB,
 - zvýšení konkurenceschopnosti ČR,
 - nástroj nastartování ekonomiky a růst zaměstnanosti.
- Možná negativní intervence:
 - krátkodobě vyšší volatilita směnného kurzu.